

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 21 sierpnia 2023 r.

FB-KF.431.17.2023.SL

Pan
Leszek Michalak
Burmistrz Żarowa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach od 21 czerwca do 24 lipca 2023 r. na podstawie art. 175 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.), pracownik Wydziału Finansów i Budżetu Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu Sławomir Lewandowski – główny specjalista, przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Urzędzie Miejskim w Żarowie ul. Zamkowa 2, 58-130 Żarów.

Temat kontroli:

„Realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami”.

Okres objęty kontrolą:

od dnia 01.01.2022 r. do dnia 31.12.2022 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 22 grudnia 2022 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na I półrocze 2023 r. (NK-KSE.430.7.2022.TW).

Kontrolę odnotowano w książce kontroli Urzędu Miejskiego w Żarowie pod poz. nr 1/2023.

W okresie objętym kontrolą oraz podczas wykonywania czynności kontrolnych funkcje kierownicze pełniły następujące osoby, w szczególności:

Urząd Miejski w Żarowie

1. Pan **Leszek Michalak** – Burmistrz Żarowa, wybrany w wyborach, które odbyły się dnia 21 października 2018 r. (Zaświadczenie Miejskiej Komisji Wyborczej w Żarowie z dnia 30 października 2018 r.),
2. Pani **Renata Dawlewicz** – Skarbnik Gminy Żarów, powołana na stanowisko z dniem 01 czerwca 2008 r. (Uchwała Nr XXV/139/2008 Rady Miejskiej w Żarowie z dnia 26 maja 2008 r.).

Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie

1. Pani **Małgorzata Siemińska** – Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarowie, zatrudniona na tym stanowisku z dniem 02 lipca 2018 r.,
2. Pani **Cecylia Orzechowska** – Główny księgowy Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarowie, zatrudniona na tym stanowisku z dniem 27 lipca 2010 r.

Za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanego zagadnienia odpowiedzialni byli pracownicy Urzędu Miejskiego w Żarowie oraz Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarowie, których zakresy obowiązków służbowych zostały przedłożone kontrolującemu.

[Dowód akta kontroli str.11–39]

W wyniku niniejszej kontroli na podstawie przedłożonych do badania dokumentów finansowo-księgowych, działalność jednostki w przedmiocie realizacji dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami **oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.**

Powyższa ocena została ustalona na podstawie ocen cząstkowych badanych obszarów, tj.:

- ustalanie wysokości dochodów należnych budżetowi państwa i terminowość ich odprowadzania – **ocena pozytywna z nieprawidłowościami,**
- dokumentowanie i ewidencjonowanie operacji gospodarczych – **ocena pozytywna,**
- sporządzanie sprawozdań Rb-27ZZ – **ocena pozytywna.**

Według przedłożonego do kontroli sprawozdania Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca IV kwartału 2022 r. z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, Gmina Żarów zrealizowała w 2022 r. dochody objęte kontrolą (tj. Dział 855 Rodzina, rozdział 85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego) w wysokościach wskazanych w Tabeli nr 1.

Tabela nr 1 (dane w zł)

Klasyfikacja budżetowa			Dochody wykonane w 2022 r.		
Dział	Rozdział	§	Ogółem	Potrącone przez jst	Przekazane do DUW we Wrocławiu
855 Rodzina	85502 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	0920 Wpływy z pozostałych odsetek	68 848,76	0,00	68 848,76
		0970 Wpływy z różnych dochodów	5 246,90	2 623,45	2 623,45
		0980 Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego	56 155,98	22 462,35	33 693,63
Ogółem 85502			130 251,64	25 085,80	105 165,84

Prawidłowość ustalania i terminowość odprowadzania dochodów budżetu państwa zbadano na podstawie dochodów zrealizowanych w okresie od dnia 21.09.2022 r. do dnia 31.12.2022 r. (por. Tabela nr 2).

Tabela nr 2 (dane w zł)

Klasyfikacja budżetowa			Dochody wykonane w okresie 21.09.2022 r. - 31.12.2022 r.			Udział skontrolowanych dochodów do dochodów roku 2022 (w%)	
Dział	Rozdział	§	Ogółem	Potrącone na rzecz jst	Przekazane do DUW	Ogółem	Przekazanych do DUW we Wrocławiu
855	85502	0920	21 646,56	0,00	21 646,56	31,44	31,44
		0970	1 073,70	536,85	536,85	20,46	20,46
		0980	17 016,55	6 806,62	10 209,93	30,30	30,30
Ogółem 85502			39 736,81	7 343,47	32 393,34	30,51	30,80

Ustalanie wysokości środków stanowiących dochód budżetu państwa regulują nw. przepisy ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów:

- art. 27 ust. 1, w którym zapisano: „(...) dłużnik alimentacyjny jest obowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami”,
- art. 27 ust. 1a, zgodnie z którym: „Odsetki są naliczane od pierwszego dnia następującego po dniu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do dnia spłaty”.
- art. 27 ust. 4, w którym zapisano: „40% kwot należności stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela (...), a pozostałe 60% tej kwoty oraz odsetki stanowią dochód budżetu państwa”.

Regulacje w zakresie należności uzyskanych ze zwrotu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych określają nw. przepisy ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej:

- *art. 12 ust. 2, w którym zapisano: „50% uzyskanych wpływów stanowi dochód własny gminy a pozostałe 50% dochód budżetu państwa”.*

Zasady i terminy odprowadzenia dochodów budżetu państwa normują nw. przepisy *ustawy o finansach publicznych*:

- *art. 255 ust. 1, w którym zapisano: „Zarząd jednostki samorządu terytorialnego przekazuje pobrane dochody budżetowe związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami, pomniejszone o określone w odrębnych ustawach dochody budżetowe przysługujące jednostce samorządu terytorialnego z tytułu wykonywania tych zadań, na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazującego dotację celową, według stanu środków określonego na:*
 - 1) 10 dzień miesiąca - w terminie do 15 dnia danego miesiąca;*
 - 2) 20 dzień miesiąca - w terminie do 25 dnia danego miesiąca”.*
- *art. 255 ust. 2, w którym zapisano: „Pobrane do dnia 31 grudnia i nieprzekazane w terminach, o których mowa w ust. 1, dochody budżetowe związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami winny być przekazywane odpowiednio przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazującego dotację celową - w terminie do dnia 8 stycznia roku następującego po roku budżetowym, a gdy ten dzień jest dniem wolnym od pracy – do pierwszego dnia roboczego po tym terminie”.*
- *art. 255 ust. 3, w którym zapisano:” Dochody, o których mowa w ust. 1 i 2, są przekazywane wraz z należnymi odsetkami:*
 - 1) pobranymi od dłużników z tytułu nieterminowo regulowanych należności stanowiących dochód budżetu państwa;*
 - 2) naliczonymi w wysokości jak dla zaległości podatkowych w przypadku nieodprowadzonych dochodów budżetowych przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego w terminach, o których mowa w ust. 1 i 2.*

I. Ustalanie wysokości dochodów należnych budżetowi państwa i terminowość ich odprowadzania.

Prawidłowość ustalania i terminowość przekazywania dochodów z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz odsetek od funduszu alimentacyjnego, zaliczki alimentacyjnej zbadano w oparciu o przedłożoną do kontroli przez Urząd Miejski w Żarowie oraz Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie ewidencję księgową syntetyczną i analityczną, wyciągi bankowe, zestawienia zobowiązań dłużników alimentacyjnych oraz zestawienia należności wyegzekwowanych od dłużników alimentacyjnych za poszczególne okresy rozliczeniowe. Na podstawie wskazanych dokumentów, sporządzono poniższe zestawienia przedstawiające przebieg ustalania i przekazywania dochodów z ww. tytułów należnych budżetowi państwa.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie

Dochody budżetowe realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie w okresie od 21.09.2022 r. do 31.12.2022 r. w dziale 855 – Rodzina, w rozdziale 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, w § 0980 z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz w § 0920 odsetek od tych świadczeń, zestawiono w Tabeli nr 3.

Zgodnie z danymi ujętymi w Tabeli nr 3 Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie w okresie objętym kontrolą (od dnia 21.09.2022 r. do dnia 31.12.2022 r.) zrealizował dochody w:

- § 0920 w wysokości **21 646,56** (w tym dochody należne budżetowi państwa w kwocie **21 646,56 zł**),
- § 0980 w wysokości **17 016,55 zł** (w tym dochody należne budżetowi państwa w kwocie **10 209,93 zł**).

Ponadto, ww. okresie zrealizował dochody w § 0970 wpływy z różnych dochodów – zaliczka alimentacyjna w wysokości **1 073,70 zł** (w tym dochody należne budżetowi państwa w kwocie **536,85 zł**)¹.

Tabela nr 3 (dane w zł)

Okres rozliczeniowy	Termin wymagany na przekazanie dochodów do DUW we Wrocławiu	OPS w Żarowie						
		Wysokość wpłat od komornika lub dłużnika alimentacyjnego	Kwoty dochodów należnych BP			Kwota dochodów należna JST § 0980	Data przekazania dochodów do gminy	Nr wyciągu bankowego
			§ 0920 (odsetki)	§ 0980 (60%)	RAZEM BP			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
od 21.09 do 10.10	do 15.10	3 839,80	2 977,08	517,66	3 494,74	345,06	13.10	121
od 11.10 do 20.10	do 25.10	8 962,78	3 528,24	3 260,73	6 788,97	2 173,82	24.10	127

¹ Wpłata komornika sądowego z dnia 24.10.2022 r., została przekazana na rachunek bankowy budżetu Gminy Żarów w dniu 15.11.2022 r., tj. w sposób umożliwiający przekazanie dochodów przez Gminę Żarów na rachunek bankowy DUW we Wrocławiu w obowiązującym terminie.

od 21.10 do 10.11	do 15.11	7 713,62	4 603,33	1 866,18	6 469,51	1 244,12	15.11 22.11²	137 142
od 11.11 do 20.11	do 25.11	5 980,16 zł	3 607,60	1 423,54	5 031,14	949,02	22.11	142
od 21.11 do 10.12	do 15.12	4 013,62	2 205,45	1 084,92	3 290,37	723,25	12.12	151
od 11.12 do 20.12	do 25.12	5 811,72	3 541,30	1 362,26	4 903,56	908,16	21.12	156
od 21.12 do 31.12	do 08.01	2 341,41	1 183,56	694,71	1 878,27	463,14	30.12	159
Ogółem 01.10-31.12.2022 r.		34 823,31	18 669,48	9 692,30	28 361,78	6 461,53		
Ogółem 21.09-31.12.2012 r.		38 663,11	21 646,56	10 209,93	31 856,49	6 806,62		

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarowie złożyła oświadczenie (cyt.):
„(...)posiadamy odrębny rachunek bankowy nr 68 10902369 0000 0001 4749 6804 przeznaczony do wpłat przez komorników zwrotu zadłużenia z tytułu funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej. W okresie objętym kontrolą na rachunek podstawowy ośrodka wpłynęło 8 wpłat z tytułu spłaty zadłużenia funduszu alimentacyjnego i zostały niezwłocznie przekazane na konto obsługujące zadłużenia z tytułu funduszu alimentacyjnego.”

Zrealizowane kwoty dochodów budżetowych gromadzone na wyodrębnionym rachunku bankowym [Nr 68 1090 2369 0000 0001 4749 6804] Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie powinien przekazać na rachunek bankowy budżetu Gminy Żarów [Nr 81 1090 2369 0000 0001 4749 3757] w sposób umożliwiający przekazanie dochodów przez Gminę Żarów na rachunek bankowy DUW we Wrocławiu, we właściwych wysokościach oraz w obowiązujących terminach, zgodnie z *art. 255 ust. 1 i ust. 2 ustawy o finansach publicznych.*

W toku czynności kontrolnych ustalono, iż w jednym przypadku przekazanie dochodów należnych budżetowi państwa na rachunek budżetu Gminy Żarów przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie nastąpiło w czasie uniemożliwiającym przekazanie dochodów przez Gminę Żarów na rachunek bankowy DUW we Wrocławiu w wymaganym ww. przepisami terminie (por. Tabela nr 3).

² Dochody należne budżetowi państwa z tytułu odsetek od funduszu alimentacyjnego pobrane w okresie od 21.10.2022 r. do 10.11.2022 r. w kwocie 452,18 zł (§ 0920) przekazano na rachunek bankowy budżetu Gminy Żarów w dniu 22.11.2022 r.

W związku z powyższym kontrolujący poprosił o wyjaśnienie zaistniałej sytuacji. Główny księgowy Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarowie złożyła następujące wyjaśnienia (cyt.): „(...) W ewidencji księgowej stan należności z tytułu odsetek na dzień 10 listopada wynosił 4603,33 zł w dniu 15 listopada przekazano do budżetu gminy kwotę 4151,15 zł. Różnica w kwocie 452,18 zł została przeoczona i przekazana dopiero w dniu 22-11-2022 r. (...)”.

Powyższe wyjaśnienia nie mają wpływu na ustalony podczas kontroli stan faktyczny.

W wyniku analizy dokumentacji źródłowej dłużników alimentacyjnych wraz z analizą stanu zadłużenia, wpłat i kwot pozostałych do spłaty kontrolujący ustalił, że:

1. rejestr dłużników posiadających zadłużenie z tytułu funduszu alimentacyjnego, odsetek od funduszu alimentacyjnego prowadzony był przez zastępcę Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarowie, w programie „*Sygnity – fundusz alimentacyjny*,”
2. wykaz dłużników posiadających zadłużenie z tytułu zaliczki alimentacyjnej prowadzony był w programie Excel,
2. dla każdego dłużnika prowadzona była w programie „*Sygnity – fundusz alimentacyjny*” imienna ewidencja wpłat, w której wskazywano, w szczególności daty wpłat należności, wysokości wpłat z tytułu funduszu alimentacyjnego z podziałem na gminę i budżet państwa oraz odsetki.
3. dla każdego dłużnika alimentacyjnego poddanego badaniu wszystkie kwoty wyegzekwowanych należności zapisane i rozliczane były w programie „*Sygnity – fundusz alimentacyjny*” na dzień wniesienia wpłaty przez dłużnika do komornika, tj. z datą wskazaną przez komornika w tytule wyciągu bankowego,
4. kwoty wpłat ujęte w programie „*Sygnity – fundusz alimentacyjny*” dla poszczególnych dłużników były rozliczane w tej samej wysokości co kwoty wpłat wniesione przez komornika, a wynikające z wyciągów bankowych.

Z informacji przedstawionej kontrolującemu na temat podejmowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz efektów tychże działań w roku 2022 wynika, w szczególności że:

- wzywano do stawienia się w sprawie przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużników alimentacyjnych oraz do złożenia oświadczenia majątkowego,
- przekazywano komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, w tym pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego,
- przekazywano informacje gospodarcze do biura informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych, w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy,
- składano wnioski o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 Kodeksu karnego.

Na podstawie zapisów art. 3 ust. 6 *ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów* organ prowadzący postępowanie egzekucyjne jest obowiązany do informowania organu właściwego dłużnika oraz organu właściwego wierzyciela o stanie egzekucji i przyczynach jej

bezsukteczności kaźdorazowo na wniosek tych organów, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie w roku 2022 nie korzystał z uprawnienia przysługującego z mocy ustawy i nie kierował do komorników zapytań o stan egzekucji, co nie znajduje uzasadnienia wobec faktu, że skuteczność dochodzenia należności liczona jako wyegzekwowane wpłaty w danym roku do należności pozostałych do zapłaty, wynosiła w 2022 r. 1,73 %. Art. 3 ust. 8 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wskazuje na obowiązek organu właściwego dłużnika oraz organu właściwego wierzyciela informowania sądu o beczynności lub wszelkich przejawach opieszałości organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu.

Należy zaakcentować, że świadczenia wypłacane z funduszu alimentacyjnego nie ulegają przedawnieniu czyli ich egzekucja może być prowadzona w kaźdym czasie.

Zastępa Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarowie wobec powyższego złożyła następujące wyjaśnienia:

„Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie w 2022 roku nie występował do organów prowadzących postępowanie egzekucyjne na podstawie art. 3 ust. 6 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Organy prowadzące postępowanie egzekucyjne nie informowały OPS o stanie egzekucji i przyczynach bezsukteczności. Obecnie przesyłane są wnioski do organów prowadzących postępowanie egzekucyjne wobec dłużników alimentacyjnych o przekazanie informacji dot. stanu egzekucji i przyczyn jej bezsukteczności.”

Brak podjęcia ww. działania zakwalifikowano jako uchybienie.

[Dowód akta kontroli str.40–49, 52-190, 235-325]

Gmina Żarów

Dochody należne budżetowi państwa przekazane do DUW we Wrocławiu przez Gminę Żarów za okresy rozliczeniowe od dnia 21.09.2022 r. do dnia 31.12.2022 r. w dziale 855 – Rodzina, w rozdziale 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, w § 0980 z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz w § 0920 odsetek od tych świadczeń, zestawiono w Tabeli nr 4. Gmina Żarów za ww. okresy przekazała kwoty dochodów należnych budżetowi państwa w:

- § 0920 w wysokości **21 646,56 zł**,
- § 0980 w wysokości **10 209,93 zł**.

Ponadto, ww. okresie Gmina Żarów przekazała dochód w § 0970 wpływy z różnych dochodów – zaliczka alimentacyjna w wysokości **536,85 zł³**.

³ Dochody należne budżetowi państwa w kwocie 536,85 zł Gmina Żarów przekazała na rachunek bankowy DUW we Wrocławiu w obowiązującym terminie, tj. w dniu 15.11.2022 r.

Tabela nr 4 (dane w zł)

Okres rozliczeniowy	Termin wymagany na przekazanie dochodów do DUW we Wrocławiu	Gmina Żarów							
		Kwota dochodów § 0920 - należna BP przekazana z OPS do gminy	Kwota dochodów § 0980 - należna BP przekazana z OPS do gminy	Data wpływu	Nr wyciągu bankowego	Kwota dochodów § 0920 - przekazana do DUW we Wrocławiu	Kwota dochodów § 0980 - przekazana do DUW we Wrocławiu	Data przekazania dochodów do DUW we Wrocławiu	Nr wyciągu bankowego
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
od 21.09 do 10.10	do 15.10	2 977,08	517,66	17.10	202	2 977,08	517,66	17.10	202
od 11.10 do 20.10	do 25.10	3 528,24	3 260,73	24.10	209	3 528,24	3 260,73	26.10 ⁴	211
od 21.10 do 10.11	do 15.11	4 151,15 452,18	1 866,18	15.11 22.11	223 228	4 151,15 452,18	1 866,18	15.11 23.11 ⁵	223 229
od 11.11 do 20.11	do 25.11	3 607,60	1 423,54	22.11	228	3 607,60	1 423,54	23.11	229
od 21.11 do 10.12	do 15.12	2 205,45	1 084,92	12.12	242	2 205,45	1 084,92	13.12	243
od 11.12 do 20.12	do 25.12	3 541,30	1 362,26	21.12	249	3 541,30	1 362,26	22.12	250
od 21.12 do 31.12	do 08.01	1 183,56	694,71	30.12	255	977,40 206,16	694,71	30.12 11.01 ⁶	255 8
Ogółem 01.10-31.12.2022 r.		18 669,48	9 692,30			18 669,48	9 692,30		
Ogółem 21.09-31.12.2022 r.		21 646,56	10 209,93			21 646,56	10 209,93		

⁴ Dochody z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz odsetek od funduszu alimentacyjnego pobrane w okresie od 11.10.2022 r. do 20.10.2022 r. w kwocie 6 788,97 (§ 0980 – 3 260,73 zł oraz § 0920 – 3 528,24 zł) przekazano na rachunek bankowy DUW we Wrocławiu w dniu 26.10.2022 r., tj. 1 dzień po terminie.

⁵ Dochody z tytułu odsetek od funduszu alimentacyjnego pobrane w okresie od 21.10.2022 r. do 10.11.2022 r. w kwocie 452,18 (§ 0920) przekazano na rachunek bankowy DUW we Wrocławiu w dniu 23.11.2022 r., tj. 8 dni po terminie.

⁶ Dochody z tytułu odsetek od funduszu alimentacyjnego pobrane w okresie od 21.12.2022 r. do 31.12.2022 r. w kwocie 206,16 (§ 0920) przekazano na rachunek bankowy DUW we Wrocławiu w dniu 11.01.2023 r., tj. 2 dni po terminie.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że w trzech analizowanych okresach rozliczeniowych, przekazanie dochodów należnych budżetowi państwa przez Gminę Żarów na rachunek bankowy DUW we Wrocławiu nastąpiło, z naruszeniem terminów określonych w art. 255 ust. 1 i ust. 2 ustawy o finansach publicznych (por. Tabela nr 4).

W związku z powyższym, kontrolujący poprosił o wyjaśnienie zaistniałej sytuacji. Burmistrz Żarowa oraz Skarbnik Gminy Żarów przedstawili następujące wyjaśnienia (cyt.):

„(...)Środki powyższe otrzymaliśmy z tego tytułu z naszej jednostki budżetowej (Ośrodek Pomocy Społecznej) w dniu 24.10.2022 roku, natomiast przekazane zostały na konto Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 26.10.2022 r., a więc z jednodniowym opóźnieniem. Pracownik który odpowiedzialny jest za powyższe rozliczenia i terminowe ich przekazywanie zajmuje się również sprawami podatku VAT i w tym okresie zajmował się ponadto korektą wieloletnią podatku VAT za lata 2018 - 2022 (po otrzymaniu korzystnej interpretacji indywidualnej w zakresie prawa do odliczenia w całości podatku VAT naliczonego od wydatków na rekultywację zamkniętego składowiska odpadów w fazie poeksploatacyjnej). Tempo pracy związane było również z potrzebą jak najszybszego złożenia korekt deklaracji VAT i JPK za lata 2018-2022, aby środki ze stwierdzonej nadpłaty podatku VAT w wyniku tych korekt - wpłynęły na konto Gminy jeszcze w danym roku budżetowym 2022. Z tego też powodu nastąpiło przeoczenie ustawowego terminu i 1 dniowe opóźnienie w przekazaniu powyższych należności.”

„(...)powodem przekazania z opóźnieniem do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego zwrotu odsetek dotyczących funduszu alimentacyjnego (85502-0920) w wysokości 206,16 zł było otrzymanie od naszej jednostki budżetowej – Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarowie – kwoty 206,16 zł (wpływ środków w dniu 30 grudnia 2022 r.) - z niewłaściwym tytułem wpłaty, to jest: „przesięgowanie środków”, a nie w sposób dotychczas przyjęty i stosowany w rozliczeniach, czyli ze wskazaniem: tytułu wpłaty i klasyfikacji budżetowej. W ten sposób określony tytuł wpłaty wynikający z dyspozycji zerowania kont na koniec roku, wydanej przez Ośrodek Pomocy Społecznej, jak również natłok prac związany zarówno z zamknięciem roku 2022, jak i rozpoczęciem nowego roku budżetowego 2023, spowodowały przekazanie powyższych środków dopiero po wyjaśnieniu ich pochodzenia. Ustalono wówczas, że środki w kwocie 206,16 zł dotyczą zwrotu odsetek od funduszu alimentacyjnego i że nie są typowym zwrotem zasilenia na koniec roku. Po ustaleniu tego faktu środki zostały niezwłocznie przekazane na rachunek Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 11 stycznia 2023 r.(...)”

Powyższe wyjaśnienia nie mają wpływu na ustalony podczas kontroli stan faktyczny. Niemniej jednak wskazać należy, że zgodnie z zapisami art. 255 ustawy o finansach publicznych to na zarządzie jednostki samorządu terytorialnego, w tym przypadku Burmistrzu Żarowa, ciąży obowiązek terminowego przekazania pobranych dochodów budżetowych na rachunek DUW we Wrocławiu.

Łączna kwota nieprzekazanych w terminie dochodów należnych budżetowi państwa przez Gminę Żarów na rachunek bankowy DUW we Wrocławiu wyniosła **7 447,31 zł**, z tego:

- § 0980 - dochody z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w kwocie **3 260,73 zł**,
- § 0920 - dochody z tytułu odsetek od funduszu alimentacyjnego w kwocie **4 186,58 zł**.

Powyższe zakwalifikowano jako nieprawidłowości.

Należy wskazać, że nieprzekazanie w terminie do budżetu w należnej wysokości pobranych dochodów należnych Skarbowi Państwa w łącznej wysokości 7 447,31 zł, zgodnie z art. 6 pkt. 1 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, nosi znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

[Dowód akta kontroli str.50–51, 407-435]

Biorąc powyższe pod uwagę, działania jednostki związane z realizacją dochodów należnych budżetowi państwa w zakresie ustalania wysokości odprowadzanych dochodów i terminowości ich przekazywania **oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.**

II. Dokumentowanie i ewidencjonowanie operacji gospodarczych.

Urząd Gminy w Żarowie przedłożył do kontroli wyciągi bankowe i wydruki z ewidencji księgowej dotyczące dochodów z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego (§ 0980), odsetek od wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego (§ 0920) oraz zaliczki alimentacyjnej (§ 0970).

Kontrolującemu przedstawiono wydruki z ewidencji księgowej z n/w kont wraz z obrotami, w szczególności:

- 133 - rachunek budżetu,
- 222 -09 Fundusz Alimentacyjny dochody JST – rozliczenie dochodów budżetowych,
- 222-12 Zaliczka Alimentacyjna dochody JST – rozliczenie dochodów budżetowych,
- 224-03-855-85502-0980 – Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – rozrachunki budżetu,
- 224-05-855-85502-0970- Wpływy z różnych dochodów – rozrachunki budżetu,
- 224-05-855-85502-0920- Wpływy z pozostałych odsetek – rozrachunki budżetu.

[Dowód akta kontroli str.191-234, 326-406]

Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie przedłożył do kontroli wyciągi bankowe, wydruki z ewidencji księgowej oraz wydruki z programów „Sygnity – fundusz alimentacyjny”, w oparciu o które dokonywano podziału wpłat od komorników lub dłużników alimentacyjnych z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń funduszu alimentacyjnego (§ 0980), z tytułu odsetek od wypłaconych świadczeń funduszu alimentacyjnego (§ 0920).

Kontrolującemu przedstawiono wydruki z ewidencji księgowej z n/w kont wraz z obrotami, w szczególności:

- 130-01-855-85502-0980 – Rachunek bieżący wpływy z tyt. FA,
- 130-01-855-85502-0920-1 – Rachunek dochodów budżetowych z tyt. odsetek od fa,
- 130-01-855-85502-0970 – Rachunek bieżący - ZA,
- 221-01-855-85502-0980 – należności z tytułu wypłaconego funduszu alimentacyjnego,
- 221-01-855-85502-0980-GW – należności z tytułu wypłaconego funduszu alimentacyjnego- gw,
- 221-01-855-85502-0920-FA – należności z tytułu odsetek od FA,
- 221-01-855-85502-0970-ZA-BG– należności z tytułu doch. budż. ZA,

- 221-01-855-85502-0970-ZA-BP – należności z tytułu doch. budż. ZA,
- 222-01– rozliczenie dochodów budżetowych,
- 225-01-855-85502-0920-FA – rozrachunki z tytułu odsetek od FA,
- 225-01-855-85502-0980-FA – rozrachunki z tytułu FA,
- 225-01-855-85502-0970-ZA – rozrachunki z tytułu zaliczki alimentacyjnej,
- 290-00 Odpisy aktualizujące należności-fa bp,
- 720-01-855-85502-0970-GW – wpływy z tytułu FA- Gmina Wierzyciela.

Ewidencja księgową w zakresie środków objętych kontrolą, spełniała wymagania określone w ustawie o rachunkowości. Ponadto, w obu jednostkach potwierdzono, że podstawą zapisów w badanych księgach rachunkowych były dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej, co jest zgodne z art. 20 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Zapisy w przedłożonych do kontroli księgach rachunkowych zawierały dane wskazane w art. 23 ust. 2 ww. ustawy, tj. daty dokonania operacji gospodarczych, określenie rodzaju i numery identyfikacyjne dowodów księgowych stanowiących podstawę zapisów, zrozumiały tekst lub skrót opisu operacji, kwoty i daty zapisów, oznaczenie kont, których dotyczyły.

[Dowód akta kontroli str.436–459]

Dokumentowanie i ewidencjonowanie operacji gospodarczych w zakresie realizacji dochodów objętych kontrolą **oceniono pozytywnie.**

III. Sporządzanie sprawozdań Rb-27ZZ.

Prawidłowość i rzetelność sporządzenia kwartalnego sprawozdania Rb-27ZZ – z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, za okres od początku roku do końca IV kwartału 2022 r., została oceniona podczas czynności kontrolnych (w zakresie dochodów objętych niniejszą kontrolą) poprzez zbadanie zgodności danych wynikających z ewidencji księgowej w zestawieniu z danymi wykazanymi w sprawozdaniach sporządzonych, zarówno przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie (sprawozdanie jednostkowe), jak i Gminę Żarów (sprawozdanie zbiorcze).

W sprawozdaniu jednostkowym Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca IV kwartału 2022 r. sporządzonym przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie wykazano następujące dane liczbowe dotyczące skontrolowanych dochodów:

Tabela nr 5 (dane w zł)

Klasyfikacja budżetowa			Dochody wykonane		Dochody przekazane	Należności	
dział	rozdział	paragraf	Ogółem	Potrącone przez jst		ogółem	zaległości
855	85502	0920	68 848,76		68 848,76	2 476 589,21	2 476 589,21
855	85502	0970	5 246,90		5 246,90	344 270,99	344 270,99
855	85502	0980	56 155,98		56 155,98	4 711 550,05	4 711 550,05
855	85502	89277	130 251,64		130 251,64	7 532 410,25	7 532 410,25

W sprawozdaniu zbiorczym Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca IV kwartału 2022 r. sporządzonym przez Gminę Żarów, wykazano następujące dane liczbowe dotyczące skontrolowanych dochodów:

Tabela nr 6 (dane w zł)

Klasyfikacja budżetowa			Dochody wykonane		Dochody przekazane	Należności	
dział	rozdział	paragraf	Ogółem	Potrącone przez jst		ogółem	zaległości
855	85502	0920	68 848,76	0,00	68 642,60	2 476 589,21	2 476 589,21
855	85502	0970	5 246,90	2 623,45	2 623,45	344 270,99	344 270,99
855	85502	0980	56 155,98	22 462,35	33 693,63	4 711 550,05	4 711 550,05
855	85502	89277	130 251,64	25 085,80	104 959,68	7 532 410,25	7 532 410,25

Przedłożone do kontroli przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie oraz Gminę Żarów sprawozdania zostały sporządzone zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 3, 4 i 6 oraz § 6 ust 2 pkt 1 i 2 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Kontrolujący potwierdził, że w myśl § 6 ust. 2 przywołanej powyżej instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych dane wykazane w zbiorczym sprawozdaniu sporządzonym przez Gminę Żarów były zgodne z danymi wykazanymi w jednostkowym sprawozdaniu sporządzonym przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie.

W myśl § 6 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej *Sprawozdania jednostkowe – są sporządzane przez kierowników jednostek organizacyjnych, kierowników jednostek obsługujących i naczelników urzędów skarbowych na podstawie ewidencji księgowej.* Zgodnie z zapisem § 9 ust. 2 ww. rozporządzenia *kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.*

Ustalono, że Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie oraz Gmina Żarów w sprawozdaniach Rb-27ZZ od początku roku do końca IV kwartału 2022 r. w zakresie ww. dochodów oraz należności wykazały dane liczbowe w wysokościach zgodnych z prowadzoną ewidencją księgową.

[Dowód akta kontroli str.460–488]

Biorąc powyższe pod uwagę, sprawozdawczość w zakresie dochodów objętych kontrolą **oceniono pozytywnie.**

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami oraz uchybieniem **zaleca się:**

1. Prawidłowe ustalanie i terminowe odprowadzanie dochodów należnych budżetowi państwa, zgodnie z zapisami art. 255 ustawy o finansach publicznych.

2. Kierowanie do organów prowadzących postępowania egzekucyjne – w związku z uprawnieniem wynikającym z art. 3 ust. 6 *ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów* – zapytań o stan egzekucji i przyczyny jej bezskuteczności.

Proszę o złożenie informacji o działaniach podjętych w celu realizacji powyższych zaleceń, **w terminie 14 dni od daty otrzymania** niniejszego wystąpienia.

Na tym wystąpieniu pokontrolne sporządzone w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach zakończono. Jeden egzemplarz przekazano kierownikowi jednostki kontrolowanej.

Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224), od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Edyta Sapala
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Finansów i Budżetu

.....
*Podpis kierownika jednostki kontrolującej
(wojewody lub upoważnionej osoby)*